

ВІДПОВІДЬ

на проєкт експертного висновку галузевої експертної ради

Ознайомившись із проєктом експертного висновку галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	54752
Назва ОП	Політичні технології та консультування
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає таку **відповідь на нього**:

Відповідь на проєкт експертного висновку галузевої експертної ради подана у вкладеному файлі. Участь у засіданні галузевої експертної ради візьме гарант освітньо-професійної програми - Пояркова Тетяна Костянтинівна.

Представники закладу вищої освіти мають бажання взяти участь у засіданні ГЕР

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповідь на проєкт висновку ГЕР.pdf</i>	Utd+aMTQsvOq46of+tCO+kHcJtiqk4LvKRocIK/PH eI=

Шляхом підписання цієї відповіді запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 16.11.2023 р.

Шановні колеги, щиро Вам вдячні за якісний аналіз ОПП «Політичні технології та консультування» та рекомендації щодо її вдосконалення. Погоджуємося із зауваженнями та рекомендаціями. Проте, на деякі із зауважень готові надати пояснення.

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Політичні технології та консультування» корелює з цілями навчання визначеними Стандартом вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, проте не враховує ту унікальність освітньої програми, яка заявлена в її назві.

Відповідь університету:

Твердження, що мета ОП «не враховує ту унікальність освітньої програми, яка заявлена в її назві», не є достатньо обгрунтованим. Проте, група розробників, з огляду на досвід реалізації ОПП, перегляне формулювання мети в наступних редакціях.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структурно-логічна схема ОП «Політичні технології та консультування» відображає послідовність навчальної діяльності здобувача освіти, проте не демонструє взаємозв'язок освітніх компонентів та відповідний порядок їх вивчення як результат такого взаємозв'язку, що ускладнює для НПП чітке виявлення пререквізитів та кореквізитів серед освітніх компонентів при формуванні робочих програм навчальних дисциплін. Порушена логічна послідовність розміщення деяких ОК. Відповідно до структурно-логічної схеми ОП підготовка кваліфікаційної магістерської роботи (ОА.01, 4,5 кр. ECTS) запланована у 2 семестрі і передусь проходженню переддипломної практики (ОП.03, 4,5 кр. ECTS), метою якої є забезпечення умов для пошуково-дослідної роботи студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти, добору ними науково-теоретичного матеріалу для кваліфікаційних магістерських робіт. В ОП зафіксовано викладання окремих навчальних дисциплін англійською мовою, проте, попри цей факт та наявний потенціал НПП, освітня програма не містить навчальних дисциплін, викладання яких би здійснювалося англійською мовою, що підтверджено проведеним аналізом робочих програм освітніх компонентів.

Відповідь університету:

Структурно-логічна схема відображає чітку послідовність ОК та їх розподіл по семестрам. Жоден з нормативних документів не регламентує побудову структурно-логічної схеми. Наявний варіант СЛС може бути вдосконалений під час наступного оновлення ОПП.

Процес підготовки магістерської роботи передбачає теоретичну та практичну складову. Теоретична частина виконується наприкінці другого семестру. Практична частина впроваджується під час проведення переддипломної практики в третьому семестрі напередодні підсумкової атестації. Саме такою логікою керувалися розробники під час підготовки ОП в цілому та графіка освітнього процесу.

Частина НПП, які забезпечують викладання на освітній програмі, мають дипломи що підтверджують володіння англійською мовою на рівні B2 (Т.К. Пояркова, Л.П. Макаренко, Г.А. Лавриненко). Викладання окремих тем дійсно проводиться англійською мовою.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Відповідно до НП студенти мають можливість обрати 6 навчальних дисциплін обсягом 24 кредити ECTS, 9 з яких в другому семестрі, 15 – в третьому. В каталозі вибірових дисциплін 2023-24 н. р. (<https://elearning.kubg.edu.ua/local/gdo/catalog/>) кафедра політології та соціології для студентів ОП «Політичні технології та консультування» пропонує 2 блоки професійно орієнтованих дисциплін: «Прикладні політичні технології» та «Сучасна світова політика», кожен з яких містить 5 НД (9 кредитів ECTS в 2 семестрі, 15 кредитів – в 3). Послідовність вивчення НД в каталозі не вказана, як і присвоєні їм кредити. Кількість вибірових освітніх компонентів в НП (6) та у професійно орієнтованих вибірових блоках (5) не співпадає. Здобувачі даної ОП обрали ВБ «Прикладні політичні технології», мінімальна кількість студентів для вивчення якого складає 5 осіб. В той час як для вивчення ВБ «Сучасна світова політика» потрібно сформувати групу щонайменше з 12 здобувачів.

Згідно з Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами від 25.11.2016 р. (<https://cutt.ly/h3GDvzY>) здобувачі можуть обрати ОК з спеціалізованого блоку іншої ОП, а також з каталогу курсів з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності. Проаналізувавши каталог вибірових дисциплін, ГЕР дійшла висновку, що вибір НД поза професійно орієнтованими блоками є ускладненим через різні кредитні виміри вибірових модулів на різних ОП. Враховуючи, що переважно обсяг ОК в каталозі ВД складає 4 кредити ECTS, здійснити вибір двох НД обсягом 9 кредитів в другому семестрі та чотирьох НД обсягом 15 кредитів в третьому семестрі складно. Де-факто вибірові навчальні дисципліни індивідуального плану студента формуються з двох блоків навчальних дисциплін. Наявна система вибору призводить до того, що усі дисципліни в межах певного блоку є безальтернативними. Відповідно до рекомендацій НА (с. 18, <https://bit.ly/3KVCdvN>) недоліками у контексті відповідності Критерію 2 будуть вважатися ситуації, коли здобувачі вищої освіти фактично позбавлені можливості обрати дисципліни для включення до свого індивідуального НП.

Відповідь університету:

Здобувачі освіти ОПП «Політичні технології та консультування» мають 2 опції вибору: 1. Вільний вибір з каталогу вибіркових дисциплін Університету на 24 ECTS.

2. Вільний вибір одного із запропонованих блоків дисциплін.

Перед організацією процесу вибору студентам озвучуються опції вибору та зміст дисциплін вибіркового блоку. Здобувачі освіти під час зустрічей з ЕГ підтвердили наявність опцій вибору.

Відповідно до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами від 25.11.2016 р. (<https://cutt.ly/h3GDvzY>) кредити можуть перерозподілятися між семестрами у вибірковій частині в залежності від вибору студента. Тобто твердження «Враховуючи, що переважно обсяг ОК в каталозі ВД складає 4 кредити ECTS, здійснити вибір двох НД обсягом 9 кредитів в другому семестрі та чотирьох НД обсягом 15 кредитів в третьому семестрі складно» не віддзеркалює реальної ситуації. По суті студенти можуть обрати 6 дисциплін по 4 ECTS, розподіливши 24 кредити між 2 семестрами. Говорячи про послідовність вивчення дисциплін з блоку – вона презентується завідувачем кафедри та гарантом на підготовчому етапі перед здійсненням вибору студентами.

2.5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП «Політичні технології та консультування» має виразний практико-орієнтований характер. Водночас ця складова програми може бути посилена шляхом узгодження змісту практик та баз її проходження. Відповідно до програми виробничої (в політичних організаціях) практики студент, який успішно завершив практику, повинен уміти застосовувати на практиці теоретичні знання в процесі організації роботи громадських організацій та політичних партій; визначати можливі шляхи вдосконалення організації роботи політичних партій та громадських організацій та ін. Відсутність в переліку запропонованих баз проходження даної виробничої практики політичних партій, наявність в ньому, окрім громадських організацій, науково-дослідних установ та органів місцевого самоврядування, ускладнює виконання завдань, визначених програмою. Перелік індивідуальних завдань, передбачених за умови проходження практики у дистанційному форматі, не корелює з її метою та завданнями. У програмах виробничої (в політичних організаціях) та виробничої (асистентської) практик передбачені індивідуальні завдання, однак пояснення щодо змісту завдань та способу їх виконання у програмах відсутні. Крім того, бази виробничої (в політичних організаціях) і переддипломної практик є ідентичними.

Відповідь університету:

Розширення баз практик є імперативом постійного розвитку. Щодо проведення практик у політичних партіях значимо наступне. Відсутність у переліку баз практик – політичних партій є наслідком воєнної агресії РФ проти

України та запровадження воєнного стану, що призвело до фактичного припинення політичного процесу у нашій країні. Так, з одного боку, це фіксується передбаченими Законом України «Про правовий режим воєнного стану» обмеженнями, як: призупинення виборів до органів влади всіх рівнів; заборона на проведення референдумів, демонстрацій, мітингів тощо. З іншого боку, Президент підписав [Указ № 153/2022](#) про введення в дію [рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 березня 2022 року «Щодо призупинення діяльності окремих політичних партій»](#). Відтак, для забезпечення власним здобувачам рівних умов на ринку праці у майбутньому й унеможливлення звинувачень у підтримці тієї або іншої політичної сили – університет займає позицію відповідального надавача освітніх послуг, що піклується щодо репутації майбутніх випускників.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У звіті ЕГ наведено шість фактів залучення експертів до реалізації ОП, проте три з них були проведені до відкриття освітньої програми. ГЕР робить висновок щодо неякісно підготовлених відомостей про самооцінювання ОП та некоректних аргументів у звіті ЕГ. Прикладів системного залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять за освітніми компонентами на ОП «Політичний менеджмент і PR» ГЕР не отримала.

Відповідь університету:

Освітня програма, що акредитується, має назву «Політичні технології та консультування».